

Den 3die Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Fælles- og Andelsmeierier m. m.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 517; Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 1413.)

Udenfor Betænkningen var intet Endringsforslag stillet.

De stillede Endringsforslag, Lovforslagets Paragrafer samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til 3die Behandling sattes under Forhandling under Et.

Ordføreren (H. Nielsen): Jeg stylder først at gjøre opmærksom paa, at der er en Feil i Betænkningen, idet nemlig de to ærede Medlemmer for Svendborg Amts 1ste Valgtreds (H. Jensen) og Viborg Amts 1ste Valgtreds (Dalsgaard) ved en Forglemmelse ikke ere opførte iblandt Understrykkerne under Betænkningen som Medlemmer af Udvalget, hvad de burde have været. I de Anmærkninger, som laa til Grund for det foreliggende Lovforslag, da det første Gang blev indbragt i det andet Thing i forrige Samling, gjøres det gjældende, at det, som egentlig gjøres, at man har ønsket at lovgive paa dette Omraade, er Manglen paa en almindelig Sundhedslov. Nu veed jeg jo ikke for vist, hvad man kan have tænkt sig, der skal indeholdes i en saadan Sundhedslov, men man maa vel snarest antage, og det fremgaar ogsaa af de Forhandlinger, der ere førte, at det, man har tænkt paa, er Bestemmelser, der særlig gik ud paa at forebygge Opkomsten af Sygdomme, og da særlig af smitsomme Sygdomme. Naar det altsaa er det til Grund liggende, at man mangler en almindelig Sundhedslov, synes jo Opgaven at have maattet være den at faae en saadan Lov. Opgaven maatte have været den at hindre den Smitte fra at fremkomme, som man her for et enkelt Omraades Bedkommende søger at sætte sig imod; og Midlerne til at hindre Smitten fra at fremkomme, maatte jo være at finde Smitte-tilberne og se at standse dem. Nu forekommer det mig, at hvis man havde ladet Tankefølge paa Tanke, vilde det være ganske naturligt, naar man gaar ud fra det Grundstandpunkt, at man mangler en almindelig Sundhedslov, at Tankerækken omtrent maatte være blevet som den af mig her angivne.

Og naar man saa vil spørge sig selv, hvilken Vej man da skulde gaa for at naae det tilsigtede Maal, forekommer det mig, at det var et, der laa meget naturligt for, og det var at se ud over Landet, hvor man har Sundhedsvedtægter, og spørge sig selv, hvorledes de virkede i den Retning, man her har Die for, og faae de Oplysninger, man derigjennem kunde faae, og forsaavidt de ikke virkede tilstrækkelig, eller ikke vare tilstrækkelig almindelige, søge at faae deres Indhold omordnet og faae dem stærkere udbredt. Det forekommer mig, at en saadan Tankegang maatte være ganske naturlig, og at den i Grunden ikke kunde være nogen anden, naar man gik ud fra det Grundlag, man begyndte med, at man manglede en almindelig Sundhedslov. Det er imidlertid ikke saaledes, man har sluttet. Stiftsphysikus Trautner, som jo har givet Stødet til dette Arbejde, der er kommet til at ligge paa Thingets Bord, og med ham den høie Regering have sluttet anderledes. De mangle en almindelig Sundhedslov, men saa slutte de saaledes, at de maa have en særlig Lov for Andelsmeierier, sigtende til at forebygge de Farer, hvormed disse Anlæg antages at true den almindelige Sundhedstilstand. Det er jo en noget eiendommelig Slutning, at fordi man mangler en almindelig Sundhedslov, skal man have en Lov særlig for Andelsmeierier, fordi de antages at true den almindelige Sundhedstilstand. Man siger ikke, at de true den almindelige Sundhedstilstand, men man siger kun, at man tror, at de true den i Almindelighed. Det ligger nær at spørge: Ere da disse Andelsmeierier særlige Smitteilder? Det almindelige Svar herpaa bliver for de Allerfleste, der kjende Andelsmeierierne, et umiddelbart Nei. Dermed er jo ikke afgjort, at det ikke alligevel kunde være saa, men det er dog ret betegnende, at heller ikke Stiftsphysikus Trautner eller Ministeriet i mindste Maade søger at gjøre gjældende, at disse Anstalter ere Smitteilder. De paapege kun, at der paa mange Fællesmeierier hersker slette hygieiniske Forhold. Men det er jo atter igjen, synes jeg, et Spring i den naturlige Tank udvikling, at man, fordi der hersker slette hygieiniske Forhold paa Fællesmeierierne, skal lovgive for Andelsmeierierne. Videre hen i denne Udvikling kommer man til, at der har været en Epidemii ovre paa Jyn, og at det der har viist sig, det mener man i alt Fald, at Smitteilden var hængjemt Balle med alenhøit Bundfald. Nu er der jo ikke Tvivl om, at, naar man tænker sig saadanne hængjente Sager staa i lang Tid, særlig i stærk Sommervarme, saa